



# Dreptul



ISSN 1857-3185

VINERI

8 iunie

2012

Anul XI

nr. 21 (424)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul\_pravo@yahoo.com



**Judecătorii, lipsiți de imunitate: Argumente pro și contra**

pag. 3



**Integrarea europeană a Republicii Moldova: Reforme și impact cu jumătăți de măsură**

pag. 4



**Drepturile și responsabilitățile pacienților**

pag. 5

## Comisarul European pentru Extindere a apreciat progresul înregistrat de R. Moldova în ultimii doi ani

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevedere cu Stefan Fule, comisar European pentru Extindere și Politica Europeană de Vecinătate, potrivit Direcției comunicare și relații cu presa a Guvernului.

La întrevedere au mai participat vicepremierul Eugen Carpov, vicepremierul, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, Iurie Leancă, și ambasadorul Dirk Schuebel, șeful Delegației UE la Chișinău.

Premierul a mulțumit comisarului European pentru participarea la reuniunea informală a Miniștrilor de Externe din țările Parteneriatului Estic și susținerea organizării primei reuniuni în acest format în Republica Moldova.

Vlad Filat a menționat faptul că Guvernul va continua să implementeze agenda de reforme asumată. Premierul a spus că, după ce a fost ales șeful statului, situația politică a devenit una stabilă, ceea ce permite implementarea reformelor în termenele stabilite.

Oficialii au discutat și despre situația economică din țară. Prim-ministrul a menționat că în urmă cu două săptămîni, la Chișinău s-a aflat o

misiune a FMI și au fost reevaluați parametrii economici.

„Spre regret, creșterea economică din acest an nu va fi la nivelul celei din ultimii doi ani,

biectul ce vizează reglementarea conflictului transnistrean și progresele înregistrate.

La rîndul său, Stefan Fule a spus că este bucuros să revină în Republica Moldova și să

participe aici la reuniunea informală a Miniștrilor de Externe din țările Parteneriatului Estic. El a menționat că organizarea acestui eveniment la Chișinău demonstrează suportul oferit Republicii Moldova de partenerii internaționali și țara noastră trebuie să valorifice acest sprijin.

De asemenea, comisarul European pentru Extindere și Politica Europeană de Vecinătate a specificat că Reuniunea Consiliului de Cooperare RM-UE din 26 iunie curent oferă momentul politic potrivit pentru anunțarea deciziei Comisiei privind avansarea la următoarea etapă a dialogului în domeniul liberalizării vizelor.

Stefan Fule a îndemnat Guvernul să continue implementarea reformelor în același ritm, apreciind progresul înregistrat de țara noastră în ultimii doi ani.

dar prognozăm, totuși, o creștere de 3%. Este important, însă, faptul că tendința inflației arată o scădere”, a spus Vlad Filat.

În cadrul întrevederii a fost abordat și su-



### Uniunea Europeană a reiterat sprijinul pentru Moldova

Oficialii de la Bruxelles au reiterat sprijinul pentru aspirațiile Republicii Moldova de integrare în UE, iar „euroscepticismul moldovenilor”, atestat în ultimele sondaje, nu afectează negocierile. Afirmatia a fost făcută, în cadrul unei conferințe de presă, de Corina Fusu, copreședintele delegației parlamentare a Moldovei la Comitetul de Cooperare Parlamentară UE - Republica Moldova.

Potrivit Corinei Fusu, în cadrul ultimei reuniuni a Comitetului de Cooperare Parlamentară UE - Republica Moldova, au fost puse în discuție relațiile RM-UE, evoluțiile interne, cooperarea regională cu țările vecine și problema transnistreană.

Conform sursei citate, la finele reuniunii a fost adoptată o declarație și au fost elaborate mai multe recomandări, printre care reformarea SIS-ului și implementarea procedurii de reformare a CCEC.

Deputatul Boris Vieru a menționat că la ultima reuniune a încercat să testeze oficialitățile UE în ce măsură Republica Moldova păstrează statutul de „poveste de succes” în raporturile cu UE. Rezultatele au fost de excepție și au arătat că dezbaterile publice este apreciată de europeni și nu afectează relația RM-UE. Presa poate face mult pentru integrarea RM în UE”, a opinat Vieru.

Deputații din AIE care au făcut parte din delegație s-au arătat optimiști că Moldova va putea obține un regim liberalizat de vize cu UE pînă la finele anului.

## Rezerve europene în privința regimului liberalizat de vize pentru moldoveni

Unii europeni, cetățeni ai Germaniei, Danemarcei și Olandei, au rezerve în ceea ce privește oferirea regimului liberalizat de vize pentru Republica Moldova, din cauza experiențelor neplăcute cu alte state care au solicitat anterior astfel de facilități. O declarație în acest sens a făcut Manfred Grund, membru al Comisiei de politică externă al Bundestagului german și președinte al Forului Germania-Moldova de la Berlin, în cadrul Clubului de presă de la Chișinău.

„Negocierile pe marginea semnării Acordului privind regimul liberalizat de vize dintre Moldova și UE se ciocnesc de anumite rezerve, dar acestea nu sînt legate de Moldova și de cetățenii săi, ci de experiența cu alte state. Este de menționat și activitatea de succes a ministrului de Externe moldovean în evoluția procesului de negocieri”, a subliniat Manfred Grund.

Totodată, oficialul german a remarcat că s-a parcurs o

cale lungă în procesul de negocieri a Acordului de liber schimb și din cele 25 de capitole ale acordului, 23 au fost analizate și s-a convenit asupra lor. „Cît ține de aderarea la UE a Republicii Moldova, întrebarea nu se pune dacă, ci cînd o va face, iar aceasta depinde de faptul cînd Moldova va fi capabilă să facă acest pas”, a declarat președintele Forului Germania-Moldova de la Berlin. El a accentuat faptul că UE se așteaptă, în cazul Moldovei, ca țara să respecte toate condițiile de aderare la comunitate.

Manfred Grund a asigurat că Republica Moldova se bucură de toată susținerea cancelarului Germaniei, Angela Merkel. Mai mult, el susține că nicio altă țară din această regiune a Europei nu are parte de atît de mult sprijin din partea cancelarului. De asemenea, potrivit lui Manfred Grund, Angela Merkel depune eforturi mari pentru găsirea unei soluții de rezolvare a conflictului transnistrean.

Începe ziua cu **DREPTUL!**



## ◆ Flash

## | Consultații gratuite la medici oncologi, până pe 10 iunie

Numărul persoanelor care se îmbolnăvesc de cancer crește alarmant în Republica Moldova. Potrivit statisticilor, în 2011, de această boală au fost afectați peste opt mii de oameni față de aproape șapte mii în anul 2005. Pentru a promova modul sănătos de viață și a reduce numărul cazurilor de cancer, în perioada 4-10 iunie, în Moldova se desfășoară „Săptămîna Anticancer”.

Aproximativ 70 de medici oncologi se deplasează în mai multe localități din țară, pentru a oferi consultații gratuite și a examina populația în vederea depistării precoce a tumorilor cancerigene.

În această săptămînă, medicii de la Institutul Oncologic oferă consultații gratuite tuturor doritorilor.

Potrivit statisticilor, peste 12 la sută din populația țării suferă de cancer colorectal. Pe locul doi se află cancerul glandei mamare și cel pulmonar, boli care au afectat 11 la sută din moldoveni. Iar pe locul trei este cancerul pielii, de care suferă 10 la sută din populație. Potrivit Ministerului Sănătății, mortalitatea în urma acestei boli se află pe locul doi în țară. Medicii susțin că aproape 40 la sută dintre moldovenii afectați de cancer se adresează după ajutor deja la stadiul final al bolii. În 2011, cancerul a cauzat decesul a peste 5600 de moldoveni.

## | Divorțurile în Republica Moldova

Peste 11 000 de divorțuri au fost pronunțate în Republica Moldova prin hotărîre judecătorească în anul 2011, anunță Biroul Național de Statistică (BNS).

Informația nu ia în calcul situația din partea stîngă a Nistrului și din municipiul Tighina (Bender).

Numărul divorțurilor pronunțate pe parcursul anului trecut a constituit 11,1 mii cazuri, cu 3,3% mai puține față de anul 2010. În medie, la 1000 de locuitori ai Republicii Moldova revin 3,1 divorțuri.

Căsătoriile desfăcute în cazul cuplurilor cu copii minori au reprezentat 31,7% din totalul divorțurilor. Numărul copiilor minori afectați de desfacerea căsătoriei a fost de 2171 de persoane.

La 1 ianuarie 2012, numărul copiilor în vîrstă de pînă la 18 ani era de 727,2 mii sau 20,4% din totalul populației stabile a Republicii Moldova, fiecare a cincea persoană.

La aceeași dată, numărul populației stabile în Republica Moldova constituia aproape 3 milioane 560 de mii de persoane (3559,5 mii).

## | Femeile din R. Moldova evită să se impună în politică

Femeile din Republica Moldova evită să se impună în politică. Aceasta este concluzia directorului Centrului de analiză „Politicon”, Anatol Țăranu, conform „Top 50 cei mai influenți politicieni ai lunii mai”.

Potrivit lui Țăranu, ca pondere fizică, femeile ocupă un loc modest în politica moldovenească. „Acest lucru vorbește despre faptul că avem probleme la capitolul gender. Femeile evită să se impună în politică și cred că este un neajuns al politicii moldovenești”, a declarat Țăranu.

În „Top 50 cei mai influenți politicieni ai lunii mai” au intrat doar cîteva femei. Astfel, ministrul Muncii, Valentina Buliga, a ocupat locul 28, viceministrul de Externe, Natalia Gherman - locul 31, pretinsul ministru de Externe al regiunii transnistrene, Nina Ștanschi - 44, vicepreședintele Parlamentului, Liliana Palihovici - 46, liderul Partidului Național Liberal, Vitalia Pavlenco - 47 și deputatul Partidului Liberal Ana Guțu - locul 50.

Lider în topul politicianilor este premierul Vlad Filat, urmat de ministrul de Externe, Iurie Leancă, și președintele Parlamentului, Marian Lupu.

## | Româna și moldoveneasca, două limbi diferite în Ucraina

Rada Supremă de la Kiev a adoptat în prima lectură un proiect de lege cu privire la politica lingvistică în Ucraina.

Proiectul prevede că limba de stat a Ucrainei este cea ucraineană. În același timp, acesta menționează că limbile regionale sau minoritare din Ucraina includ: rusa, bielorusa, bulgara, moldoveneasca, româna, germana, maghiara, găgăuza, armeană, poloneza, idiș, slovacă etc. Opoziția consideră acest proiect de lege anti-ucrainean și susține că promovează limba rusă.

Reamintim că în luna mai, din cauza aceluiași proiect, zeci de deputați ai puterii și opoziției s-au luat la bătaie. Violențele au fost provocate de discuțiile despre statutul limbii ruse în Ucraina.

## Natalia Gherman la Școala diplomatică estoniană

Recent, la Tallin, au avut loc consultări bilaterale politice moldo-estoniene, conduse de către Natalia Gherman, viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, și Sulev Kannike, subsecretar pentru Afaceri Politice al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Estonia.

În cadrul vizitei, a avut loc o întrevvedere bilaterală cu Alar Streimann, secretar General al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Estonia.

Contextul bilateral al consultărilor a vizat un schimb eficient de opinii privind retrospectiva relațiilor bilaterale în contextul celor 20 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice moldo-estoniene, stadiul actual al relațiilor bilaterale: politice, social-economice, culturale, educaționale; situația politică din regiune și relațiile RM cu vecinii.

Analizînd stadiul relațiilor bilaterale, ambele părți au constatat că dialogul politic bilateral este unul consistent și contribuie la crearea unor relații bilaterale excelente.

În context european, s-a discutat stadiul actual al relațiilor RM-UE și prioritățile agendei europene a RM, obținerii regimului liberalizat de vize, negocierea privind Zona Comerțului Liber și Aprofundat între Republica Moldova și UE. De asemenea, a fost efectuat un amplu schimb de opinii privind suportul Estoniei în realizarea proiectelor de implementare a reformelor în diferite domenii din RM.

Viceministrul a adus mulțumiri părții estoniene pentru receptivitatea și calitatea suportului acordat statului nostru, reitînd că numărul proiectelor bilaterale, în special în domeniul politicii fiscale, afacerilor interne și justiției, impune o valoare adăugată relațiilor bilaterale și confirmă speranța că odată realizate, RM va avansa considerabil pe calea integrării europene.

Estonia este un susținător plener al agendei europene a RM, iar eforturile noastre de integrare europeană vor fi susținute și în continuare de către statul estonian. Au fost apreciate progresele

considerabile în relațiile RM cu UE, avansarea rapidă în negocierea Acordului de Asociere RM-UE, stadiul dialogului privind liberalizarea regimului de vize, succesele în cadrul Parteneriatului de Mobilitate între Republica Moldova și UE. În contextul negocierii pe marginea creării Zonei de Liber Schimb, Estonia va selecta unele domenii de preluare a experienței, pentru a contribui la finalizarea cât mai rapidă a negocierilor la acest capitol.

Discutînd procesul de reglementare a conflictului transnistrean, partea estoniană a apreciat eforturile RM pentru soluționarea diferendului transnistrean și a salutat participarea reprezentanților transnistreni la negocierile privind Zona Comerțului Liber și Aprofundat între Republica Moldova și UE.

Agenda consultărilor a mai cuprins vizita viceministrului la Centrul estonian al Parteneriatului Estic și Școala diplomatică estoniană, în cadrul căreia au fost discutate un șir de proiecte de colaborare.

## Ce despăgubiri prevede legislația pentru victimele accidentelor rutiere

Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule prevede că victimele accidentelor rutiere au dreptul să fie despăgubite. Astfel, compensația financiară urmează să fie achitată de către companiile care au asigurat autovehiculul vinovat de producerea accidentului.

Potrivit articolului 25 din lege, în cazul vătămării corporale, despăgubirea se stabilește prin acordul scris dintre asigurat, persoana păgubită și asigurator, iar despăgubirea va include cheltuielile cauzate în urma accidentului, inclusiv cele legate de tratamentul persoanei accidentate, precum și cheltuielile care nu sînt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii. În caz de deces, compania de asigurări va compensa și cheltuielile de înmormîntare.

În același timp, legea prevede un fond de protecție a victimelor străzii, care include despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces, dacă autorul accidentului a rămas neidentificat. La fel, sînt prevăzute compensații pentru distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces în cazurile în care posesorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau unitatea de transport a fost obținută pe cale ilicită.

Potrivit articolului 14, despăgubirea va fi stabilită și achitată în limitele răspunderii asiguratorului și constituie 500 de mii de lei la avariarea sau distrugerea de bunuri și de la 350 de mii pînă la 700 de mii de lei pentru fiecare persoană păgubită în caz de vătămări corporale sau deces.

## Filat: Situația criminogenă nu este doar problema poliției

Criminalitatea nu este doar problema poliției, ci a întregii societăți. Afirmatia a fost făcută de premierul Vlad Filat, în cadrul unei emisiuni tv.

Potrivit lui Filat, presa ar exagera lucrurile în goana după senzații. „Problema este în tragismul cu care se privesc lucrurile, un tragism neproductiv, în goana după senzații și audiență. Crime se întîmplă în toată lumea. Această situație nu e doar problema poliției, pentru că nu poți să pui cîte un polițist la fiecare cetățean. E o problemă în societate și cu ea trebuie să lupte toți”, a opinat premierul.

El a afirmat că reforma Ministerului Afacerilor Interne decurge în termenii stabiliți și fără abateri. „Sarcina organelor de drept nu este de a preveni crimele, ci de a le depista”, a adăugat Filat.

Șeful Executivului a precizat că nu a renunțat la demiteri, dar a evitat să spună cînd va reveni la acest subiect.

## Linie fierbinte pentru denunțarea actelor de corupție de la BAC

Ministerul Educației, împreună cu Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC), vor administra o linie telefonică fierbinte, pentru a înregistra cazurile de corupție în sesiunea de bacalaureat 2012.

Colaboratorii Ministerului Educației și ai CCCEC vor răspunde la telefon în ziua examenelor și vor oferi consultanță pe fiecare problemă. Cetățenii pot apela cu încredere la numărul de telefon (022) 23 46 09 sau scrie la adresa email: anticoruptie@edu.md.

Recent, a avut loc prima probă de examen, la limba și literatura română, pentru elevii din clasele alolingve. Consultantul Secției juridice a Ministerului Educației, Raisa Caraman, a declarat că pînă acum, nu a fost înregistrat niciun apel.

## Reguli noi pentru microbuze, taxa va fi 5 lei

Primarul mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă, a convocat o ședință de lucru cu șoferii și administratorii serviciilor de maxi-taxi din Capitală.

Dezbaterile au durat mai mult de trei ore în Sala de ședințe a Preturii sectorului Centru. Primarul Capitalei i-a convocat pe șoferii de microbuze pentru a găsi împreună o soluție de sporire a siguranței pasagerului, în contextul în care în ultimele zile, au avut loc două accidente grave cu implicarea unităților de maxi-taxi. Deși au fost invitați și polițiști, la ședință nu a venit niciun reprezentant al Poliției rutiere.

Totodată, a fost stabilit noul tarif pentru o călătorie cu microbuzul prin oraș. În urma discuțiilor aprinse, majoritatea participanților au

susținut propunerea de a-l majora pînă la 5 lei. Pe 15 iunie, Consiliul Municipal din Chișinău urmează să aprobe noul preț. Pînă atunci însă,

menite să schimbe modul de transportare a pasagerilor: 1) microbuzele vor merge cu viteza maximă de 50 km/h; 2) în următoarele două săptămîni,

3) microbuzele vor opri doar în dreptul stațiilor (pe străzile centrale, iar după 15 iunie în tot orașul); 4) pasagerii vor sta în picioare doar pînă la ușa de embarcare; 5) în toate unitățile de transport și stații va fi afișat orarul rutelor.

După ce Consiliul Municipal va aproba tariful de 5 lei, șoferii nu vor mai avea dreptul să transporte mai mult de 5 pasageri în picioare. Primarul a avertizat că, dacă numărul călătorilor care preferă să călătorească în picioare va fi la fel de mare, atunci va cere o nouă majorare de preț. „Trebuie să facem un echilibru între unitățile de transport public. Echilibrul se face prin tarif, care se va stabili nu numai în funcție de cheltuielile șoferilor, dar și în funcție de securitatea pasagerului”, a precizat Dorin Chirtoacă.



Dorin Chirtoacă a cerut de la șoferi să aplice cinci măsuri

toate microbuzele vor fi dotate cu al treilea rînd de scaune;



# Judecătorii, lipsiți de imunitate: Argumente pro și contra

**Specificarea infracțiunilor de corupție, cum ar fi coruperea pasivă sau traficul de influență, pentru care un judecător poate fi lipsit de imunitate fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii pentru a putea fi cercetat penal, ar putea fi o soluție de compromis ce ar trebui să-i satisfacă atât pe legislatori, cât și pe magistrați. Opinia aparține ministrului Justiției, Oleg Efrim, și a fost exprimată în cadrul unor dezbateri publice pe marginea reformei sistemului judecătoresc. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională și Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova.**



Constatarea ministrului Justiției, Oleg Efrim, vine ca replică la declarația președintelui Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, în opinia căruia, orice limitare a imunității judecătorilor ar fi o măsură pripită și ar putea avea ca efect comiterea unor abuzuri împotriva magistraților. Ministrul Justiției se arată convins că asemenea temeri

nu sînt justificate, întrucît orice tentativă de a influența decizia unei instanțe prin intermediul unor dosare va fi inevitabil zădărnicită de sistemul de garanții care funcționează în cadrul unui proces penal – fără dovezi convingătoare, niciun judecător nu va sancționa interceptarea convorbirilor, percheziția sau arestul altui judecător. De asemenea, decizia de

pornire a cercetării penale împotriva vreunui judecător, în cazul unor bănuieli de corupție, o va putea emite doar procurorul general.

„Imunitatea, ca expresie a garanției independenței ju-

decătorilor, trebuie să le asigure acestora libertatea de acțiune în exercițiul funcțiunii sau, altfel zis, să le ofere independența funcțională. Orice garanții care depășesc acest cadru și care nu au

nicio legătură cu funcțiile magistratului pot fi calificate ca privilegii, care încalcă principiul egalității stipulat și apărât de Legea supremă”, a subliniat Oleg Efrim.

Păreră este împărțită

și de reprezentanții Procuraturii Anticorupție și cei ai societății civile, care au participat la dezbateri, precum și de judecătorii germani, invitați în calitate de experți.

Hans-Otto Bartels, președinte al Completului de judecată al Tribunalului din Bremen, i-a îndemnat pe magistrații din Moldova să contribuie singuri la îmbunătățirea imaginii corpului judecătoresc, renunțînd de bunăvoie la asemenea privilegii.

Amintim că, ridicarea imunității judecătorilor bănuți de săvîrșirea unor acte de corupție este prevăzută într-un pachet de proiecte legislative ce vizează funcționarea sistemului judecătoresc, elaborat de Ministerul Justiției și aprobat de Guvern în luna februarie curent. Acest pachet ar urma să fie adoptat de Parlament pînă la finalul sesiunii curente.

Lilia DUMINICA

## Moldova nu se grăbește să adopte recomandările GRECO

GRECO este prescurtarea unei inițiative patronate de Consiliul European, care reunește un grup de state hotărîte să lupte împotriva corupției. Rapoartele anuale ale GRECO scot la iveală faptul că, în cele 49 de state care s-au angajat în lupta împotriva corupției se fac pași mici către eliminarea acestei practici păguboase din sectorul public. În raportul său de anul acesta, GRECO a chemat încă o dată legiuitorii să reglementeze finanțarea partidelor și a campaniilor electorale, cu accent pe transparența finanțărilor. Întrebat fiind cum își explică progresele modeste în acest domeniu, Wolfgang Rau, secretarul executiv al organizației, a spus: „Aceasta este o situație care va mai continua cîțiva ani de acum înainte. Noi ne bazăm pe recomandarea Comitetului de Miniștri care se referă la corupția generată de finanțarea politică și care stabilește cadrul de reglementări cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Este o recomandare care nu se aplică în mod corespunzător în anumite state membre. Va mai dura un pic de timp pînă se va ajunge la un acord în parlamentele naționale și de aceea, noi trebuie să repetăm periodic acest apel la aplicarea prevederilor reglementării respective”.

Cum era de așteptat,

și în Moldova se înregistrează aceeași lentoare în adaptarea legislației anti-corupție la recomandările GRECO. Un element aparte îl reprezintă statutul funcționarului public, atrage atenția secretarului executiv al corpului de experți de la Strasbourg.

Wolfgang Rau: „Moldova mai are de lucru în privința legislației care reglementează mita și în legătură cu transparența finanțărilor politice. În privința legislației anti-mită, există încă o serie de curențe. De pildă, definiția funcționarului public nu acoperă toate persoanele care lucrează în domeniul public. Ar părea că interesează doar acei oficiali cu atribuții speciale, curesponsabilitatemare, ceea ce nu aduce lumină asupra întrebării dacă și ceilalți oficiali care lucrează în domeniul public cad sub incidența legislației anti-mită. Dacă discutăm despre o persoană care nu are responsabilități foarte mari, care nu este manager în domeniul public, potrivit legislației actuale, această persoană nu poate fi condamnată dacă ar lua mită. De asemenea, este neclară situația în care cineva oferă mită printr-un intermediar. În plus, cînd vine vorba despre raportarea de către partide a situației financiare, mai ales la capitolul cheltuieli, aceste informații nu sînt detaliate. Sursele de finanțare nu sînt prezentate în mod

transparent”.

Fiecare raport adoptat de GRECO este trimis și autorităților de resort din țara respectivă. Potrivit lui Wolfgang Rau, autoritățile moldovene au la dispoziție un an și jumătate pentru remedierea deficiențelor.

Wolfgang Rau: „Ca orice alt stat membru al Consiliului European, Moldova are obligația de a implementa recomandările care i-au fost adresate. La 18 luni după adoptarea raportului de evaluare, Moldova trebuie să ne trimită, la rîndul său, un raport în care să fie cuprinse măsurile care au fost luate. GRECO va revizui, apoi, aceste măsuri și va nota dacă recomandările au fost implementate în totalitate, parțial sau dacă nu cumva nu s-a făcut nimic din ce s-a promis. Procesul de monitorizare continuă, apoi, cu un nou raport și noi recomandări”.

Înființat la 1 mai 1999, la inițiativa a 17 state (Belgia, Bulgaria, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Islanda, Lituania, Luxemburg, România, Slovacia, Slovenia, Spania și Suedia) GRECO – grupul statelor împotriva corupției – este un organism al Consiliului European cu sediul la Strasbourg. Corpul de experți analizează legislația anti-corupție din fiecare stat, formulînd apoi recomandări cu caracter obligatoriu, în funcție de elementele specifice fiecărei țări în parte.

## La Chișinău a avut loc prima reuniune a dialogului informal în cadrul Parteneriatului Estic

La Chișinău a avut loc prima reuniune a dialogului informal în cadrul Parteneriatului Estic. La eveniment au fost prezenți Comisarul European pentru Extindere, Stefan Fule, și Adjunctul Secretarului General al Serviciului European de Acțiune Externă, Helga Schmid.

Vicepremierul Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, a menționat că reuniunea este o nouă platformă de discuții pentru consolidarea cooperării și dialogului între statele PaE și UE, în spiritul principiilor și obiectivelor convenite la Summit-ul PaE, precum și de pregătire pentru reuniunile ministeriale anuale ale PaE.

„Consider că reuniunea a fost una bună, în care am efectuat un schimb de opinii cu partenerii PaE pe mai multe probleme. Acest nou

format a arătat clar că are potențial și ne va fi util la găsirea soluțiilor pentru problemele comune”, a opinat Leancă.

Comisarul pentru Extindere, Stefan Fule, a menționat că noua platformă de discuții nu substituie celelalte întrevederi. „Astăzi am evaluat rezultatele reformelor întreprinse în statele partenere după Summit-ul PaE din Varșovia și implementarea foii de parcurs pentru Parteneriatul Estic. Această primă reuniune nu este întâmplător organizată la Chișinău, deoarece R. Moldova este o țară determinată în PaE. În urma discuțiilor avute în cadrul reuniunii, UE va determina și volumul de asistență pe care îl va oferi țărilor partenere”, a menționat Fule.

Potrivit oficialilor participanți la eveniment, au fost puse în discuție și probleme ce țin de securitatea regională.

## Oferta universitară: aproape 7 mii de locuri cu finanțare din buget

În anul de studii 2012/13, în instituțiile de stat de învățămînt superior din Republica Moldova vor fi înmatriculați 6745 de studenți cu finanțare bugetară, dintre care, 5000 vor fi din instituțiile subordonate Ministerului Educației.

Potrivit proiectului hotărîrii de Guvern, înaintat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, cele mai multe locuri bugetare vor fi distribuite facultăților de limbi și literaturi – 285 de studenți. Urmează facultățile de limbi moderne, cu 215 locuri cu finanțare bugetară. Un număr mare de locuri bugetare va mai fi la facultățile de asistență socială, informatică și pedagogie în învățămîntul primar.

Pentru facultățile la care

anul trecut s-a înregistrat cea mai mare concurență – drept, relații internaționale și jurnalism – au fost rezervate 60, 20 și, respectiv, 25 de locuri. La medicina generală vor fi înmatriculați 385 de studenți.

Totodată, în instituțiile de învățămînt superior subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare vor fi distribuite 510 locuri cu finanțare bugetară, iar celor subordonate Ministerului Culturii – 225 de locuri. Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării și Academia de Științe a Moldovei vor oferi studenților înmatriculați în instituțiile din subordinea lor cîte 290, 100 și, respectiv, 120 de locuri.

Tot pentru anul de studii 2012/13, instituțiile de învă-

țămînt superior din Republica Moldova vor putea înmatricula aproape 14 mii de studenți cu finanțare pe bază de contract, dintre care aproape 11 mii cu frecvență la zi. Cele mai multe locuri cu finanțare pe bază de contract vor fi la facultățile de contabilitate (825), drept (710 locuri), finanțe și bănci (610 de locuri).

În anul curent vor fi deschise 4 specialități noi: ingineria sudării, ingineria și tehnologia transportului feroviar, securitatea informațională și securitatea ecologică.

Comparativ cu anul de studii 2011/12, oferta cu finanțare bugetară a fost mărită cu 387 de locuri, iar cu finanțare pe bază de buget – scăzută cu 524 de locuri. Calculele s-au făcut în funcție de efectivul de elevi.



# Integrarea europeană a Republicii Moldova: Reforme și impact cu jumătăți de măsură

**Republica Moldova nu se poate lăuda, deocamdată, cu progrese însemnate în domeniile ce țin de protecția și realizarea drepturilor omului, reforma justiției, piețele și politicile financiare. Și mai puține sînt reușitele la capitole precum combaterea corupției, dezvoltarea durabilă și promovarea dialogului social. Totuși, avem și mici progrese, în special în ceea ce ține de reglementarea transnistreană și politicile comerciale. Acestea sînt constatările făcute de experți cu referire la reformele în domeniile-cheie, asumate de autorități în cadrul procesului de integrare europeană.**

Concluziile exprimă rezultatele monitorizării procesului de implementare de către autoritățile Republicii Moldova a reformelor asumate în cadrul procesului de integrare europeană, pentru perioada ianuarie-martie 2012. Monitorizarea a fost efectuată de către Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT și Centrul analitic „Expert-Grup”, în cadrul proiectului „Relațiile UE - Moldova – Monitorizarea Progresului în Contextul Politicii Europene de Vecinătate”, susținut financiar de Programul Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova.

Potrivit experților, situația în domeniul drepturilor omului rămîne aproape neschimbată. Țara noastră nu a înregistrat un progres sesizabil de către publicul larg, deși Guvernul a continuat să îmbunătățească cadrul legal național pentru protecția drepturilor omului. „Retragerea licenței de emisie a postului NIT, dar și decizia mai multor consilii raionale de a interzice întrunirile pentru comunitatea LGBT au reprezentat un regres în domeniul asigurării libertății de exprimare și a dreptului la întrunire. Buna implementare a legislației existente continuă a fi împiedicată de lipsa unor mecanisme eficiente de investigare/sanționare a cazurilor de violare a drepturilor omului, lipsa resurselor financiare și administrative necesare pentru realizarea planurilor de acțiuni și a programelor naționale în domeniul drepturilor omului, corupția în rîndul funcționarilor publici și a organelor de drept, politicizarea instituțiilor de stat, dar și gradul redus de conștientizare a importanței drepturilor omului de către agenții responsabili de realizarea legislației”. Trezește îngrijorări lipsa vreu-

nui progres în investigarea și sancționarea adecvată a abuzurilor comise în timpul evenimentelor din aprilie 2009 de către procuratură și instanțele de judecată, mai spun autorii raportului. Astfel, numărul sentințelor de condamnare reală a vinovaților este infim, iar pedepsele aplicate nu sînt în măsură să descurajeze potențialele abuzuri pe viitor.

Nici situația în ceea ce ține de reforma justiției nu este una satisfăcătoare. Deși există obligații asumate pe plan intern și extern, reformele în domeniul justiției nu au depășit stadiul elaborării și adoptării unor acte legislative și normative, iar impactul adoptării Strategiei de reformă a sectorului justiției „este practic insesizabil la nivel intern, inclusiv pe motivul tărgănării punerii în aplicare și respectării cu strictețe a parametrilor temporali stabiliți de strategie și planul de implementare a acesteia”. Resursele umane și financiare alocate pentru reforma justiției nu au cunoscut nici schimbări cantitative sesizabile. Justiția nu este percepută ca independentă de factorii politici și administrativi, nivelul ridicat de percepere a corupției în sistem afectează și reduce încrederea în actul de justiție, în instanțele judecătorești și în exponenții sistemului per ansamblu. În aceeași ordine de idei, experții au evaluat și etapa la care se află reforma procuraturii, apreciind că aceasta a rămas la nivelul conceptelor proiectelor de modificare a cadrului legislativ, fără schimbări de sistem ori statut general. „Activitatea procuraturii rămîne supusă criticilor la nivelul oficialilor publici (guvernamentali), din partea mass-media și a justițiarilor. Sistemul procuraturii nu este considerat independent și nici eficient, iar

influențele politice nu au fost eliminate”.

Combaterea corupției constituie unul din cele mai mari eșecuri ale autorităților Republicii Moldova, atît sub aspectul implementării angajamentelor față de UE, cît și sub cel al realizărilor la nivel național, intern, susțin autorii raportului. Existența legislației racordate la standardele comunitare și recomandările instituțiilor specializate, adoptarea Strategiei naționale anticorupție și a Planului de implemen-

de la Tiraspol, însă eforturile Executivului în vederea reglementării transnistrene au avut un impact pozitiv moderat. Principalul succes în procesul reglementării transnistrene l-a constituit decizia protocolară cu privire la principiile reluării plene a transportului feroviar de mărfuri prin Transnistria. Prin adoptarea tacticii „pașilor mici”, administrația transnistreană vine să contribuie la soluționarea problemelor de zi cu zi a cetățenilor și la promovarea măsurilor de

merită a fi menționată este propunerea de modificare a structurii organelor de conducere ale BNM conform modelului Băncii Centrale Europene (BCE). Principalele îngrijorări țin de o serie de prevederi care riscă să submineze independența Băncii Naționale și care prezintă devieri de la bunele practici internaționale în domeniu, cum ar fi: includerea în componența organului de supraveghere a unui membru numit de Guvern; eventualele conflicte de interese,

Achiziții Publice întârzie.

În atenția autorilor au ajuns și politicile comerciale. În acest sens, cea mai importantă realizare a primului trimestru al anului 2012 poate fi considerată demararea propriu-zisă a negocierilor pe marginea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător între Republica Moldova și Uniunea Europeană, prima rundă, organizată în perioada de raportare, fiind înalt apreciată de ambele părți aflate în dialog. Moldova a îndeplinit o serie de obligații pe care și le-a asumat, printre acestea numărîndu-se și aprobarea Strategiei în domeniul siguranței alimentare, precum și restabilirea serviciilor de control fitosanitar și veterinar la cîteva puncte de trecere auto a frontierei. Totuși, există o serie de domenii dificile, cum ar fi reglementările tehnice și standardele sanitare și fitosanitare, în care progresul este mai lent decît era de așteptat.

Monitorizarea a vizat și dezvoltarea durabilă și promovarea dialogului social, experții apreciind că acest domeniu nu a primit, pînă în prezent, atenția cuvenită. „În cadrul Planului de Acțiuni privind implementarea recomandărilor Comisiei Europene (CE) pentru instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), Republica Moldova și-a asumat un angajament important pentru promovarea dezvoltării durabile și în particular, a ameliorării cadrului instituțional aferent mediului social. Experții constată că, în pofida recomandărilor Comisiei Europene și a obligațiilor pe care și le-a asumat R. Moldova față de Uniunea Europeană, nu a fost adoptată nicio decizie privind crearea Consiliului economico-social. Tergiversarea implementării unei recomandări atît de specifice a Comisiei Europene ține mai mult de costul acestei măsuri pentru decidenții politici, în urma reducerii autonomiei decizionale a acestora, și mai puțin de unele aspecte financiare sau organizatorice care pot fi invocate.

Menționăm că, rezultatele monitorizării, precum și prognozele privind evoluția în domeniile monitorizate au fost publicate și în nr. 23 al publicației trimestriale „Euro-monitor”.

**Lilia DUMINICA**



tare a acestora nu au efectul necesar și sesizabil. „Legile și planurile anticorupție sînt împiedicate de lipsa capacităților administrative, dar și de factori subiectivi, iar unul din principalele neajunsuri rămîne a fi voința politică redusă. Nefuncționarea mecanismului declarării averii, veniturilor și intereselor este determinată de eșuarea constituirii și funcționării adecvate a Comisiei Naționale de Integritate, dar în mare parte, este influențat de nedorința clasei politice de a crea un sistem independent de control al integrității”.

De ochiul critic al experților nu a scăpat nici reglementarea transnistreană. Conform constatărilor acestora, schimbarea guvernării în regiunea din stînga Nistrului a creat premise pentru intensificarea dialogului dintre Guvernul Republicii Moldova și administrația

consolidare a încrederii, însă evită să dea curs discuțiilor pe marginea problemelor fundamentale, care ar aduce atingere scopului declarat de consolidare a independenței și suveranității autoproclematei regiuni transnistrene.

Raportul vizează și piețele și politicile financiare. Cea mai controversată evoluție în acest domeniu o reprezintă propunerea Băncii Naționale a Moldovei de a introduce dobînzile flotante la produsele bancare într-o listă de indicatori de referință stabiliți de banca centrală. Deși argumentul protejării drepturilor consumatorilor este unul destul de ponderabil, BNM ar trebui să trateze atent eventualele implicații negative ale acestei propuneri, care, eminamente, este una administrativă și care nu se încadrează în logica pieței, recomandă autorii.

O altă inițiativă care

caracterul insuficient de restrictiv al interdicției privind procurarea de către BNM pe piața primară a creanțelor emise de stat.

Și situația instituțiilor de reglementare a pieței a fost supusă evaluării, iar concluziile nu sînt nici pe departe îmbucurătoare. Experții au constatat, în acest domeniu, o tergiversare în adoptarea legilor cu privire la concurență. Aprobate în prima lectură, Legea privind concurența și Legea privind ajutorul de stat lasă încă multe întrebări fără răspuns, generînd, în același timp, îngrijorări vizavi de domeniul de acoperire și instrumentele de reglementare. Nici planul privind dezvoltarea achizițiilor publice pentru anii 2010-2013 încă nu a fost adoptat. Ca urmare, și acțiunile ce țin de armonizarea legislativă și reforma instituțională a Agenției de

## În anul 2011 mortalitatea în Moldova s-a redus cu zece la sută

În anul 2011 mortalitatea în Moldova s-a redus cu 10 la sută în comparație cu anul precedent, a comunicat Serviciul de presă al Biroului Național de Statistică.

Anul trecut au decedat 39 249 persoane, cu 4382 persoane (10,0%) mai puțin decît în 2010; rata mortalității generale a constituit 11,0 decedați la 1000 locuitori. Se menține decalajul între ratele mortalității generale pe medii: în cel urban au fost înregistrați 8,4 decedați la

1000 locuitori, în cel rural - 12,9. Diferența semnificativă între ratele mortalității generale pe medii este rezultatul unui proces mai accentuat de îmbătrînire demografică a populației din mediul rural.

Cele mai scăzute rate ale mortalității au fost înregistrate la Chișinău (7,6%), Bălți (9,3%), raioanele Ialoveni și Dubăsari (respectiv cîte 10,1) și Cahul (10,0%), iar cele mai înalte – în raioanele Dondușeni, Briceni, Rîș-

cani, Șoldănești, Drochia, Glodeni și Ocnița (respectiv de la 14,0 – la 17,9%).

Structura mortalității pe cauze de deces relevă că cele mai multe decese (57,5%) au drept cauză bolile aparatului circulator, urmate de tumori (14,5%), bolile aparatului digestiv (9,1%), accidente, intoxicațiile și traumatisme (7,8%), bolile aparatului respirator (4,8%).

Numărul copiilor decedați la vîrsta sub un an în 2011 a fost de 431.



# Majorarea salariilor judecătorilor – o soluție pentru eliminarea corupției?

Președintele țării, Nicolae Tomofti, se arată determinat să elimine corupția din justiția moldovenească. Acesta a reiterat, în cadrul ședinței Consiliului Suprem de Securitate, că una din prioritățile actualei guvernări este combaterea fenomenului corupției, inclusiv în rândurile judecătorilor. Iar una din soluții, în acest sens, ar fi majorarea salariilor magistraților. Nicolae Tomofti spune că a găsit deja și sursele de finanțare. El a declarat că a discutat cu șeful Delegației UE la Chișinău, care a promis susținere Republicii Moldova.

Șeful statului vine în apărarea judecătorilor, menționând că vina pentru nivelul înalt al corupției în țară aparține între-

toate structurile. Justiția are partea ei de vină, dar nu poate să răspundă numai ea. Nu justiția trebuie să răspundă pentru faptul că un

zătoare a magistraților, drept una din soluții pentru dezrădăcinarea corupției din sistemul Justiției: „Consider că ridicarea gradului de responsabilitate a judecătorilor trebuie să fie făcută prin majorarea salariilor acestora”. Șeful statului argumentează prin faptul că, în rezultatul majorării considerabile a salariilor magistraților, „cheltuielile din bugetul de stat vor fi mult mai mici decât sumele oferite acestora drept mită”.

Președintele țării spune că a găsit și sursele din care vor fi acoperite cheltuielile. „Sursele vor fi atât din partea statului, cât și a structurilor internaționale. La în-

Există mecanisme prin care pot fi destinate anumite sume de bani”, a precizat Timofti.

Opinia este împărtășită și de președintele Parlamentului, Marian Lupu. Speaker-ul susține că, creșterea retribuției judecătorilor este necesară, dacă se vrea combaterea corupției. „Este nu doar posibil de majorat salariile judecătorilor, ci și necesar. Nu sîntem noi primii care mergem pe această cale. Există practica multor țări foste candidate pentru aderare la Uniunea Europeană. Dacă punem la modul cel mai serios problema de combatere a corupției, trebuie să fie asigurat și nivelul de salarizare. Responsabilitate, dar, pe de altă parte, și condiții normale și decente de viață și de muncă. Eu sînt pro”, a declarat Marian Lupu.

Pe de altă parte, premierul Vlad Filat spune că banii europeni nu sînt destinați pentru a acoperi cheltuielile în vederea majorării salariilor judecătorilor. „Nu cred că este posibil ca magistrații să primească salarii din banii donatorilor. Trebuie găsită o soluție care ar viza eficientizarea acestui proces”, a precizat Vlad Filat. Șeful Cabinetului de Miniștri a mai adăugat că majorarea salariilor vizează nu doar judecătorii, ci și funcționarii care activează în domeniul administrației publice.

Lilia DUMINICA



foto: arena.md

gii societăți. „Responsabilă pentru această situație este societatea și în primul rând, organele de jos și cele de sus. Trebuie să lupte cu corupția toate structurile de stat. Nu numai justiția este veriga slabă, ci

cetățean se duce la primărie și dă bani. Vorbesc de medicină, învățămînt, toată societatea e afectată de corupție”, a declarat acesta.

Nicolae Timofti insistă pe necesitatea remunerării corespun-

ceput, finanțarea se poate face din banii europeni oferii pentru reforma justiției. Am vorbit cu domnul Schuebel și el mi-a dat de înțeles că UE este gata pentru aceasta.

judecătorii, ci și funcționarii care activează în domeniul administrației publice.

## MAI: Măsurile de profilaxie în perioada caniculară

Ministerul Afacerilor Interne atenționează că perioada caniculară impune mult risc. Anume în această perioadă fiecare persoană trebuie să fie prudentă, fără a se expune neprotejată în orele de vîrf. De obicei, victimele caniculei sînt persoanele cu vîrstă înaintată, copiii dar chiar și oamenii de rînd.

Pentru a evita situațiile excepționale în această perioadă de alertă, Ministerul Afacerilor Interne vine în atenția populației cu următoarele măsuri de protecție:

- evitați ieșirile din încăpere în orele de maximă temperatură a aerului;
- purtați vestimentație de culoare deschisă, comodă, confecționată din țesături naturale;
- evitați plimbările cu copii mici în orele de temperatură maximă a aerului;
- evitați excesul de cafea și băuturi alcoolice;
- consumați fructe și legume proaspete și renunțați la produse bogate în grăsimi;
- evitați locurile aglomerate, în special aceasta se referă la persoanele vîrstnice și cele care su-

feră de afecțiuni cardiace și respiratorii;

- folosiți mijloace de protecție solară (pălării, umbrele, ochelari de soare, haine de culori deschise);

- evitați activitățile ce presupun eforturi fizice în orele în care temperatura atinge valori maxime.

**Pentru evitarea cazurilor de înec recomandăm:**

- scăldați-vă numai în locuri special amenajate, pentru că într-un bazin necontrolat puteți nimeri în gropi adînci, albia poate fi nămolosă, cu plante, pietre iar în rîu puteți nimeri în curenți repezi de apă, cu vârtejuri – situații ce pot provoca traume, accidente și chiar moartea;

- urmăriți comportarea copiilor în apă; nu uitați că ei trebuie să se scalde numai sub controlul părinților sau altor persoane mature;

- dacă nu puteți înota sau înotați rău, nu vă scăldați singur și nu intrați în apă mai sus de brîu;

- nu vă scăldați în stare de ebrietate;

- înotînd, nu treceți după piste de interdicție; nu vă apropiați de mijloace plutitoare; nu vă urcați pe geamanduri și alte mijloace de protecție;

- nu plonjați de pe debarcadere, poduri și alte construcții; nu practicați jocuri cu elemente de plonjare; nu lansați semnale false de alarmă;

- nu folosiți pentru scăldat saltele cu aer, anvelope din cauciuc, scînduri;

- nu vă scăldați seara tîrziu și noaptea.

În vederea evitării incendiilor abțineți-vă de la utilizarea sursei de energie termică și a focului deschis. Dacă vă deplasați în spațiile de agrement la natură, evitați aprinderea rugurilor care în condiții de umiditate redusă poate duce la izbucnirea incendiilor. Nu utilizați focul la nimicirea rămășițelor menajere depozitate și a ierburilor uscate. În caz de depistare a focarelor de ardere, lichidați-le cu mijloace proprii, iar în cazul depistării incendiilor apelați de urgență Serviciul salvatori și pompieri la numărul de telefon - 901. Respectarea acestor cerințe elementare va reduce pericolul provocării unor situații excepționale.

### Piața din centrul Capitalei se va transforma într-o sală enormă în perioada „Euro-2012”

Piața Marii Adunări Naționale din centrul Chișinăului se va transforma într-un orașel al suporterilor fotbalistici în perioada Campionatului European de Fotbal care va avea loc între 8 iunie - 1 iulie. După perimetrul pieței vor fi instalate ecrane mari pe care se vor prezenta, seară de seară, meciurile de fotbal, în emisie directă. Pentru comoditatea suporterilor, vor fi montate mese și bănci, se vor oferi băuturi și gustări.

### Motocicliștii din Capitală, în vizorul Poliției rutiere

În perioada 1-10 iunie 2012, în Capitală poliția demarează operațiunea specială „Motociclistul”. Scopul operațiunii este de a reduce din încălcările Regulamentului circulației rutiere din partea motocicliștilor.

Potrivit Poliției rutiere, în Capitală, pe parcursul acestui an, s-au produs 21 de accidente rutiere cu implicarea conducătorilor de motociclete, soldate cu 2 morți și 23 de persoane traumatizate.

În cele mai multe cazuri, accidentele au loc atunci cînd motocicliștii rulează cu viteză excesivă, pierzînd controlul asupra vehiculului. În acest context, Comisariatul general de poliție al mun. Chișinău solicită posesorilor de motociclete să respecte cu strictețe regulile de circulație, în caz contrar, pedepsele vor fi dure.

### În Moldova de la începutul anului s-au produs 943 accidente de circulație

De la începutul anului curent în republică s-au înregistrat 943 accidente de circulație, dintre care 362 cu implicarea pietonilor, a comunicat Serviciul de presă al Direcției poliției rutiere a MAI al RM.

În acest mod, în majoritatea cazurilor au fost de vină șoferii. Deseori însă, pietonii provoacă accidentele, traversînd neregulamentar strada.

Ca rezultat al accidentelor de circulație cu implicarea pietonilor, și-au pierdut viața 42 de persoane, au fost rănite - 59.

Potrivit datelor MAI, 60% din accidentele cu implicarea pietonilor se produc din cauza neatenției la traversarea drumului, 20% - drept consecință a traversării carosabilului sau a mișcării neregulamentare.



## ● La solicitarea cititorilor

## Drepturile și responsabilitățile pacienților

Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului prevede că, pacientul are următoarele drepturi:

a) asistență medicală gratuită în volumul stabilit de legislație;

b) atitudine respectuoasă și umană din partea prestatorului de servicii de sănătate, indiferent de vîrstă, sex, apartenență etnică, statut socioeconomic, convingeri politice și religioase;

c) securitate a vieții personale, integritate fizică, psihică și morală, cu asigurarea discreției în timpul acordării serviciilor de sănătate;

respectiv;

h) examinare, tratament și întreținere în condiții adecvate normelor sanitare-igienice;

i) informații exhaustive cu privire la propria sănătate, metodele de diagnostic, tratament și recuperare, profilaxie, precum și la riscul potențial și eficiența terapeutică a acestora;

j) informație completă privind factorii nocivi ai mediului ambiant;

k) exprimare benevolă a consimțământului sau refuzului la intervenție medicală și la participare la cercetarea biomedicală (studiul clinic),

de garantarea asistenței medicale și a serviciilor aferente în volumul prevăzut de legislație;

p) îngrijire terminală demnă de o ființă umană;

q) despăgubire a daunelor aduse sănătății, conform legislației.

Normele legii în cauză mai prevăd că pacienții pot fi supuși unor limitări, dar numai acelor care sînt compatibile cu instrumentele privind drepturile omului. Drepturile pacientului pot fi limitate în caz de:

a) spitalizare și examinare a bolnavilor ce suferă de boli psihice, în conformitate

ei HIV/SIDA, a sifilisului și a tuberculozei la persoanele aflate în penitenciare;

e) spitalizare și izolare obligatorie (carantină) a persoanelor afectate de infecții contagioase și a celor suspectate de vreo boală infecțioasă ce prezintă pericol social.

Pe lângă drepturile sale, pacientul are următoarele responsabilități:

a) să aibă grijă de propria sănătate și să ducă un mod de viață sănătos, excluzînd acțiunile premeditate ce dăunează sănătății lui și a altor persoane;

b) să respecte măsurile de precauție în contactele cu alte persoane, inclusiv cu lucrătorii medicali, în cazul în care știe că el suferă de o boală ce prezintă pericol social;

c) să întreprindă, în lipsa contraindicațiilor medicale, măsuri profilactice obligatorii, inclusiv prin imunizări, a căror neîndeplinire amenință propria sănătate și creează pericol social;

d) să comunice lucrătorului medical informații complete despre bolile suportate și cele curente, despre maladiile sale ce prezintă pericol social, inclusiv în caz de donare benevolă a sîngelui, a substanțelor lichide biologice, a organelor și țesuturilor;

e) să respecte regulile de comportament stabilite pentru pacienți în instituția medico-sanitară, precum și recomandările medicului în perioada tratamentului ambulator și staționar;

f) să excludă utilizarea produselor farmaceutice și a substanțelor medicamentoase fără prescrierea și acceptul medicului curant, inclusiv a drogurilor, a altor substanțe psihotrope și a alcoolului în perioada tratamentului în instituția medico-sanitară;

g) să respecte drepturile și demnitatea altor pacienți, precum și ale personalului medico-sanitar.

În cazul încălcării de către pacient a regulilor de tratament și de comportament în instituția medico-sanitară, încălcare ce are drept consecință daune materiale și morale, acesta poartă răspundere în conformitate cu legislația.



## ◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul  
**Vitalie MODRÎNGĂ**



**?** Am 18 ani, sînt elevă în clasa a XI-a și am un copil de 8 luni. De jumătate de an încerc să obțin ajutor social, pentru că sînt mamă și elevă, dar nu mi se dă nimic în afară de indemnizația de 300 de lei pe lună. Unde credeți că ar trebui să mă adresez și dacă mi se cuvine sau nu ajutor pentru că învăț? Cred că mai sînt fete care au nimerit în situații similare și respectiv, au nevoie de o asemenea consultație.

Elevă din mun. Chișinău

Conform prevederilor articolului 5, alineatul (1) din Legea cu privire la ajutorul social, de dreptul la ajutor social beneficiază familiile defavorizate în cazul în care toți membrii adulți ai acesteia se încadrează în cel puțin una dintre următoarele situații:

a) au atins vîrsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației;

b) sînt persoane încadrate în diferite grade de invaliditate;

c) sînt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își au domiciliul și care nu refuză un loc de muncă sau participarea la servicii de stimulare a ocupării forței de muncă și la lucrări publice oferite de agenții;

d) se află în perioada dintre săptămîna a 30-a de sarcină și săptămîna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil pînă la vîrsta de 3 ani;

e) îngrijesc un membru/membri ai familiei încadrați în gradul I de invaliditate,

care necesită îngrijire conform concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității, îngrijesc un copil/copii invalizi din aceeași familie sau o persoană în vîrstă de peste 75 de ani din aceeași familie conform concluziei Consiliului medical consultativ.

Conform prevederilor aceleiași legi, prin noțiunea de familie se înțelege două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință și se întrețin dintr-un buget comun, beneficiind de drepturile de familie și orice persoană adultă care nu face parte dintr-o familie. Potrivit normelor aceleiași legi, familia defavorizată este familia care are un venit global mediu lunar mai mic decît venitul lunar minim garantat.

Raportînd situația expusă în adresare la normele Legii cu privire la ajutorul social, rezultă că vi se refuză atunci cînd solicitați stabilirea unui ajutor social pe motiv că ceilalți membri ai familiei din care încă faceți parte dispun de un buget care nu permite ca familia să fie considerată defavorizată.

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gurbulea Valeriu, pentru data de 22 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 38) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea: PL, Mihai Ghimpu, Dorin Chirtoacă privind apărarea onoarei și demnității.

Judecător

E. Palanciuc

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Balagura Marcel, pentru data de 12 iulie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Mocanu Stela privind încasarea prejudiciului.

Judecător

V. Brașoveanu

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Pavlicev Comerț” SRL, pentru data de 21 septembrie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea „Hendrix Bail” SRL privind încasarea sumei.

Judecător

V. Efros

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Tandem-Club” SRL, pentru data de 2 iulie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2e-652/2012, la acțiunea SRL „UBFB Trade Group” privind încasarea datoriei.

Judecător

Galina Moscalciuc

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentanților: SC „Mobialex” SA, SC „Mobinova” SRL, pentru data de 25 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 1) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de Kocherov Mihail către Covaliov Igor privind declararea nulității contractelor.

Judecător

Ion Timofei



d) reducere a suferinței și atenuare a durerii, provocate de o îmbolnăvire și/sau intervenție medicală, prin toate metodele și mijloacele legale disponibile, determinate de nivelul existent al științei medicale și de posibilitățile reale ale prestatorului de servicii de sănătate;

e) opinie medicală alternativă și primirea recomandărilor altor specialiști, la solicitarea sa ori a reprezentantului său legal (a rudei apropiate), în modul stabilit de legislație;

f) asigurare de asistență medicală (obligatorie și benevolă), în conformitate cu legislația;

g) informații cu privire la prestatorul de servicii de sănătate, profilul, volumul, calitatea, costul și modalitatea de prestare a serviciilor

în modul stabilit de prezenta lege și de alte acte normative;

l) acceptare sau refuz în ce privește efectuarea riturilor religioase în perioada spitalizării în instituția medico-sanitară, dacă aceasta nu afectează activitatea ei și nu provoacă prejudiciu moral altor pacienți;

m) asistență a avocatului sau a unui alt reprezentant în scopul protecției intereselor sale, în modul stabilit de legislație;

n) informație privind rezultatele examinării plîngerilor și solicitărilor, în modul stabilit de legislație;

o) atacare, pe cale extrajudiciară și judiciară, a acțiunilor lucrătorilor medicali și ale altor prestatori ai serviciilor de sănătate, precum și a funcționarilor responsabili

cu Legea nr.1402-XIII din 16 decembrie 1997 privind asistența psihiatrică, ținînd cont de solicitările pacientului, în măsură adecvată capacității lui de exercițiu;

b) examinare medicală obligatorie a persoanelor care donează benevol sînge, substanțe lichide biologice, organe și țesuturi;

c) efectuare a examinării medicale preliminare obligatorii, în scopul depistării bolilor ce prezintă pericol social, în timpul angajării la serviciu și în cadrul examinărilor medicale periodice obligatorii ale lucrătorilor de anumite profesii, imigranților și emigranților, a căror listă se aprobă de Ministerul Sănătății;

d) efectuare a examinării medicale obligatorii, inclusiv pentru depistarea infecțiilor

## Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cetlor: Caliujaia Marina, Ududovici Cristina, pentru data de 18 iunie 2012, ora 8.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de ÎMGFL nr. 9 către: Caliujaia Marina, Ududovici Cristina, intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător

Liubovi Brîzna

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cetlor: Danu Gheorghe, Danu Diana, Danu A.G., pentru data de 18 iunie 2012, ora 8.50, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de ÎMGFL nr. 9 către: Danu Gheorghe, Danu Diana, Danu A.G., intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător

Liubovi Brîzna



## Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gheorghiță Mihai, pentru data de 26 iunie 2012, ora 8.50, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Universitatea Agrară de Stat privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente

**Judecător**

**Gheorghe Gorun**

♦♦♦

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ursu Maria, domiciliată: mun. Chișinău, str. Studenților nr. 7/3, apt. 106, pentru data de 28 iunie 2012, ora 16.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Sergei Papuha**

♦♦♦

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gherman Elena Ivan, a.n. 27.01.1957, IDNO: 0980204034077, pentru data de 29 iunie 2012, ora 9.10, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Răilean Ion privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Ig. Vornicescu**

♦♦♦

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cetlor: Gorbatenscaia Ianislava, Stog Olga, Ciolac Gulea, pentru data de 5 iulie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît/intervenient în cauza civilă la acțiunea lui Surlaru Lilian privind înlăturarea obstacolelor.

**Judecător**

**V. Ilașco**

♦♦♦

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Siminel Victor, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chișinău, str. Constructorilor nr. 74/4, apt. 2, pentru data de 4 iulie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Nani Elena către: Siminel Victor Vasile, Pretura Rîșcani mun. Chișinău privind recunoașterea ca membru de familie.

**Judecător**

**Aliona Miron**

♦♦♦

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului OM „Acces Credit” SRL, pentru data de 23 iulie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de reclamant în cauza civilă: OM „Acces Credit” SRL către SC „Sud Vest Import” SRL privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Iurie Poținga**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Copăceanu Radu, pentru data de 22 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea Copăceanu Ecaterina privind desfacerea căsătoriei.

**Vicepreședintele**

**Judecătoriei Botanica**

**Iurie Cotruță**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Nalvi-Com”, pentru data de 25 iunie 2012, ora 15.20, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Aqua Trade” privind încasarea sumei.

**Judecător**

**Sergei Dimitriu**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Dalvi Co”, IDNO – 1004600066207, cu sediul: mun. Chișinău, str. Independenței nr. 14/2, apt. (of.) 1 sau str. N. Bălcescu nr. 11, apt. 21, pentru data de 26 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Garma-Grup” privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Luiza Gafton**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cojuhari Ghenadii Vasile, pentru data de 28 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Crețu Lilia privind încasarea prejudiciului material.

**Judecător**

**V. Stratan**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Burlacu Viorica”, pentru data de 4 iulie 2012, ora 16.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL MS „ILPEX” privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Maria Țurcan**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bakhytiar Afizov, pentru data de 10 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Lopatenco Svetlana privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Nicolae Șova**

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Voloxion”, pentru data de 26 iunie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318.) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SRL „Moldcârbune” privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**Ala Mafii**

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Catalon&CO”, pentru data de 5 iulie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313.) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SRL „Arital-Lux” privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**Ludmila Ouș**

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Stigia”, cod fiscal – 1003600090212, pentru data de 10 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302.) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SC „Rumitox” privind încasarea datorii formate în baza contractului.

**Judecător**

**Alexandru Spoială**

♦♦♦

Judecătoria Slobozia solicită prezentarea cet. Vradii Constantin Ivan, domiciliat în satul Nezavertailovca, Slobozia, pentru data de 18 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr. 5,,A”, bir. 4, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Alexandru Oleinicenco privind încasarea forțată a datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**D. Dubcovețchi**

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Țurcan Vasile Fiodor, cu ultimul domiciliu în satul Mitoc, Orhei, pentru data de 26 iunie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Țurcan Eugenia privind modificarea cantumului pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**S. Procopciuc**

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Știrbu Igor, cu ultimul domiciliu în satul Peresecina, Orhei, pentru data de 27 iunie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Microsif-Auto” privind încasarea prejudiciului material.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**Tatiana Troianovschi**

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Botnari Constantin Mihail, cu ultimul domiciliu în satul Lucașeuca, Orhei, pentru data de 28 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Botnari Adriana privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**Tatiana Troianovschi**

♦♦♦

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cetlor: Dadu Mihail, Bucatca Eduard: or. Briceni, str. S. Lazo nr. 2; Lungu Artur: or. Strășeni, str. V. Lupu nr. 41, pentru data de 28 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 3) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Puzanovscaia Maria către Primăria Briceni privind anularea titlului de autentificare a dreptului asupra pământului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**N. Chirtoagă**

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rotaru Sergiu Leon, cu ultimul domiciliu în or. Orhei, str. Negruzzi nr. 31,,A”, pentru data de 29 iunie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Rotaru Elizaveta privind încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**S. Procopciuc**

♦♦♦

Judecătoria Ștefan Vodă, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Bulgan Liuba”, cu sediul: satul Feșteți, Ștefan Vodă, pentru data de 6 august 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr. 5,,A”, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Aqua Trade” SRL privind încasarea datorii, taxei de stat și penalității.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**I. Nașco**

♦♦♦

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Dumbrava Nicanor, pentru data de 28 iunie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ostafeiciuc Nicolae privind încasarea datorii.

**Judecător**

**E. Cobzac**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „LOXVER” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, str. Bulgară nr. 35, of. 18, pentru data de 26 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎM „MOLDCELL” SA privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Luiza Gafton**

## ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și al Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor anunță concurs **pentru ocuparea funcțiilor vacante de procuror:**

**a) pentru candidații care întrunesc condițiile art.37 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură:**

- procuror în Procuratura r-lui Basarabeasca - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Glodeni - 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Singerei - 1 funcție;

**b) pentru candidații care întrunesc condițiile art.36 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură:**

- procuror al r-lui Dondușeni.

**Termen de aplicare – 06. 07.2012.**

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

**Secretariatul**

**Consiliului Superior al Procurorilor**  
**tel: 22-80-64**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „VICNISORCONS” SRL, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Hristo Botev nr. 19/7, apt. 86, pentru data de 26 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎM „MOLDCELL” SA privind încasarea datorii.

**Judecător**

**Luiza Gafton**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rusu Elisaveta, pentru data de 21 iunie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Sadovnic Afanasie către: Primăria comunei Băcioi, Elena Dica-Sadovnic privind anularea deciziei, titlului de autentificare a dreptului de deținător de teren.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**Viorica Mihaila**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bucșa Alexandr, pentru data de 25 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Bucșa Tatiana privind desfacerea căsătoriei.

**Vicepreședintele**

**Judecătoriei Botanica**

**Iurie Cotruță**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Produce de Instrumente”, pentru data de 10 iulie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Dubinschii Petru privind încasarea salariului restant și a prejudiciului moral.

**Judecător**

**Nicolae Șova**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ursu (Banicici) Nadejda Vladimir, pentru data de 19 iulie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea: Osipov Alexandr Ivan, Osipov Serghei Alexandr privind recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ.

**Judecător**

**Nicolae Șova**

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Căpîtină Andrei, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu nr. 2, apt. 153, pentru data de 19 iunie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315.) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Lupașco Constantin privind restituirea arvunei.

Notă:

Sînteți rugat să vă prezentați cu buletinul de identitate.

**Judecător**

**Igor Mănăscuță**

♦♦♦

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Arsenii Gheorghe, cu ultimul domiciliu: satul Iurcenii, Nisporeni, pentru data de 29 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, sala nr. 2, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-307/12 intentată de Arsenii Rodica privind desfacerea căsătoriei.

**Judecător**

**D. Cristian**

♦♦♦

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bugai Ivan Gheorghe, a.n. 04.09.1996, domiciliat în satul Sărata Galbenă, Hîncești, pentru data de 25 iunie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 12) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-773/12, la cererea cet. Morari Natalia privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător**

**Nina Rusu**

Consiliul Superior al Magistraturii exprimă sincere condoleanțe domnului Constantin Alerguș, judecător la Curtea Supremă de Justiție, în legătură cu decesul mamei sale, Viorica.

**Dumnezeu s-o odihnească în pace.**



## Aniversări

Elena ROIBU,  
judecător, Criuleni

Mult stimată doamnă Elena Roibu,  
Cu deosebite sentimente vă adresăm cele  
mai calde felicitări cu prilejul jubileului pe  
care la-ți marcat recent.

Prin tenacitatea cu care munciți, prin înțelepciunea pe care o vădiți, prin responsabilitatea fără egal de care dați dovadă în nobila activitate ce o desfășurați, ați câștigat incontestabil încrederea și respectul tuturor.

Ați ajuns aici, la această frumoasă aniversare, cu un spirit al dreptății ireproșabil, hotărât și devotat ideii de perfecțiune.

Vă dorim să aveți parte de multă sănătate, succese, realizări și bucurii pe măsura așteptărilor.

**La mulți ani!**

\*\*\*

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Mariana Grama**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Diana Cekan**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Elena Arapu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Dorin Popescu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Domnica Manole**, judecător, CA, Chișinău; **Oxana Robu**, judecător, Ciocana; **Nina Matveeva**, judecător, CA, Bălți; **Constantin Damaschin**, judecător, Botanică; **Vasile Lupu**, judecător Ungheni; **Vitalie Stratan**, judecător, Botanică.

Mult stimati omagiat, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

**La mulți ani!**

**membrii Consiliului  
de administrație al Uniunii Juriștilor,  
Echipa Dreptul și Revista Națională  
de Drept**

(NOTĂ: În numărul precedent al publicației noastre, în necunoștință de cauză, a fost felicitat regretatul **Valeriu BOGOROȘ**, judecător la Curtea de Apel, Chișinău.

Redacția ziarului **Dreptul** cere scuze de la rudele și cei care l-au cunoscut pe Valeriu Bogoroș. Regretăm profund trecerea sa în neînțelegere.)

**Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sintem recunoscători că sunteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămâne alături de Dvs.**

## Divertis

## Șase remedii simple pentru tenul gras

Curățarea porilor este foarte importantă pentru persoanele care au tenul gras, de aceea, specialiștii recomandă șase remedii simple, care pot fi preparate acasă și folosite în rutina de îngrijire zilnică.

**1. Terci de ovăz, zeamă de lămâie și măr** – se mixează într-un blender ½ ceașcă de terci de ovăz (fulgi de ovăz fierți în apă), o jumătate de măr și două lingurițe de zeamă de lămâie. Se curăță fața, se acoperă zonele cu probleme cu această mască, se lasă 15 minute și apoi se spală tenul cu apă caldă.

**2. Căpșuni, albuș de ou și miere** – curăță excesul de sebum și oferă strălucire. Se mixează o jumătate de ceașcă de căpșuni, o linguriță de miere, un albuș de ou și o jumătate de linguriță de zeamă de lămâie. Se pune masca pe fața curățată în prealabil și se lasă 10 - 15 minute. Se clătește cu apă caldă.

**3. Alcool camforat și ulei esențial de mentă** – se amestecă o lingură de alcool camforat, un albuș de ou, o

picătură de ulei esențial de mentă și o lingură de lapte praf. Masca se lasă să acționeze 15 minute și se clătește cu apă caldă. Tenul devine

ant se curăță porii cu această loțiune, care reglează PH-ul pielii. Tenul se clătește cu apă caldă. Se folosește zilnic.

apă caldă. Masca are efect astringent și de curățare și se folosește săptămânal.

**6. Salvie și iaurt** – elimină punctele negre și nor-



astfel mai catifelat și lucid dispăre.

**4. Lapte și ulei de lavandă** – se amestecă două picături de ulei esențial de lavandă cu un sfert de ceașcă de lapte integral. Cu ajutorul unui disc demachi-

**5. Suc de lămâie, roșii și castravete** – se amestecă cu ajutorul unui blender un castravete mic, o jumătate de roșii și două lingurițe de zeamă de lămâie. Se aplică masca uniform pe față și se lasă 15 minute. Se curăță cu

malizează nivelul sebumului. Se face o infuzie de salvie și se amestecă două linguri din acest ceai cu o cutie mică de iaurt. Se aplică tratamentul pe față și se lasă până se usucă. Masca se curăță cu apă rece.

## Temperaturile înalte pot facilita apariția căpușelor

În parcurile din Chișinău și în zonele de odihnă există riscul apariției căpușelor din cauza temperaturilor înalte avertizează specialiștii. Autoritățile municipale declară că sînt pregătite să le facă față și să protejeze populația de aceste insecte, care pot fi destul de periculoase.

Căldurile mari din aceste zile pot facilita apariția căpușelor, ale căror mușcături pot fi periculoase pentru oameni și animale. Specialiștii Centrului de Sănătate Publică vor cerceta pe parcursul acestei săptămîni zonele verzi, între care parcurile și taberele de odihnă pentru copii. Pînă atunci, experții le recomandă oamenilor să fie precauți cînd ies la plimbare.

Poptrivît șefului Asociației de gospodărire a spațiilor verzi, Eliferie Haruța, în cazul în care va fi nevoie, autoritățile municipale vor interveni pentru a dezinsecta parcurile Capitalei.

Medicii recomandă îndepărtarea imediată și în întregime a căpușelor dacă sînt descoperite pe corp. Există persoane care dezvoltă reacții alergice la căpușe.

Majoritatea afecțiunilor care pot fi provocate de căpușe, dacă rămîn în organismul uman, au ca simptome: febra, cefaleea, greața sau voma. Uneori, simptomele sînt însoțite de apariția unor pete roșiatice la locul leziunii. În aceste cazuri bolnavii trebuie să se adreseze medicului.

## Meridian juridic

## A plătit cu închisoare pentru absențele de la școală

O elevă de 17 ani, din Statele Unite ale Americii a plătit cu o noapte de arest din cauza absențelor la școală. Eleva a mărturisit administrației școlii că de multe ori este obosită ca să mai ajungă la ore, deoarece are două joburi pentru a-și întreține cei doi frați mai mici.

Chiar dacă lipsește de la lecții, tînăra nu neglijează studiul și are note bune la toate materiile.

Unul din colegii fetei spune că aceasta pleacă de la școală la serviciu și apoi la alt serviciu, stă apoi trează pînă la 7.00 dimineața ca să-și facă temele.

Părinții adolescentei au divorțat și nu mai trăiesc lîngă ea, iar Diane și frații ei locuiesc la o familie care deține firma pentru care ea lucrează în weekend.

Conform legislației din Texas, dacă un elev are zece sau mai multe absențe nemotivate într-o perioadă de șase luni, administrația școlii poate să-l reclame tribunalului pentru minori, iar acesta aplică pedeapsa pe care o consideră a fi potrivită.

În aprilie, Diane a fost atenționată că are prea multe absențe, a fost arestată și ținută o noapte în arest. De asemenea, aceasta a fost amendată cu 100 de dolari.

Cazul elevei a declanșat revoltă, iar mii de oameni s-au mobilizat pentru a-i acorda sprijin.

O organizație de copii din Louisiana a deschis un site

pentru tînără, HelpDianeTran.com, iar pînă acum s-au adunat pentru ea peste două mii de dolari.

## O tînără din Germania ținută în sclavie timp de 8 ani

O tînără de 19 ani din Germania a trăit ca o sclavă timp de 8 ani în Bosnia, în orașul Karavalsi, aproape de Tuzla, au anunțat autoritățile bosniece.

Ostatică a unui cuplu de bosniaci, tînăra și-a regăsit libertatea doar după 8 ani de torturi. Mama ei și unii vecini bosniaci au cunoscut situația în tot acest răstimp.

Milenko și Slavojka Marinkovic au ținut-o „închisă, împiedicînd-o să intre în contact cu alte persoane și să meargă la școală. Au ținut-o în condiții inumane și au maltrat-o”, precizează purtătorul de cuvînt al poliției.

Cuplul a fost denunțat de către un vecin, care mai apoi a povestit jurnaliștilor cum soții, împreună cu prietenii lor, își băteau joc de tînără.

De exemplu, „o înhămau în locul calului la un căruț pe care urcau cu toții și o obligau să-i care”. Medicii vor trebui să stabilească dacă în toți acești ani a fost supusă violențelor sexuale.

Fata ar fi ajuns în Bosnia la vîrsta de 11 ani, împreună cu mama ei, care ar fi încheiat o căsătorie fictivă cu Milenko Marinkovic, pentru a-l ajuta să obțină permis de ședere în Germania. Rolul mamei tînerei în toată această „afacere” obscură va fi unul dintre principalele puncte ale anchetei.

## FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice  
și Economice Europene  
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

## Redactor-sef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

## Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,  
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din  
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 22472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor  
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.  
Redacția nu corespundează cu cititorii,  
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 27 sp